

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji	2,55 zł.
Z odnośnikiem i w agencjach	2,65 "
Na pocztę, już z odnośnikiem	2,89 "
Kwartalnie w ekspedycji	7,65 "
Na pocztę, już z odnośnikiem	8,07 "
Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu części kwoty abonamentowej.	

OGŁOSZENIA:

na 4 s ronie 6 lam. od wiersza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 3 str. 30 gr., na 2 str. 60 gr. Dla W. M. Gdańska te same liczby w guidenach. Tłumaczenia i ogł. skomplikowane o 20 proc. drożej. Ogł. z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Terminowego ogłoszenia się nie gwarantuje.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Wtorek: Franciszka Sal. b. w. d. k.
Środa: Martyny p. m., Sawiny p.,

CHOJNICE, środa, dnia 30 stycznia 1929 r.

Słońca wschód 7.49 zachód 1
Księżyc wschód 22. 3 zach.

Walka z Kościołem Katolickim w Polsce już się rozpetała

Uwagi na tle piątkowego posiedzenia Komisji Budżetowej.

Niejednokrotnie na tem miejscu podnosiliśmy, że pewne czynniki w Polsce wypowiedziały Kościołowi Katolickiemu jawną wojnę i że prowadzą ją z niezwykle zaciętym uporem. Walka, ta, prowadzona początkowo na terenie społecznym, przeniosła się przed kilku już miesiącami na arenę sejmową. Dlatego staje się ona tem niebezpieczniejszą i dlatego naród polski powinien poprzedzając zareagować silnym zbiorowym odruchem.

Ub. roku w lipcu żywiły antyreligijne w Sejmie wyteżyły wszelkie swoje usiłowania w tym kierunku, żeby usunąć z programu naszych szkół powszechnych obowiązek nauczania religji. Obecnie te same żywiły zapoczątkowały akcję, zmierzającą do rozdziału Kościoła od Państwa.

Jako fakt ostrzegawczy niech nam posłuży piątkowe posiedzenie sejmowej komisji budżetowej. Omawiano wtedy budżet Ministerstwa Oświaty. Jak wiadomo w budżecie tym mieszczą się także wydatki na wyznania religijne. W czasie dyskusji poseł Kalinowski z partji Wyzwolenie stawiał wniosek, aby skreślono dział wyznań religijnych. Przewodniczący poseł Byrka słusznie postąpił, nie dając tego wnioskowi wcale pod głosowanie. Wtedy podniósł się poseł Czapiński z Polskiej Partji Socjalistycznej i oświadczył, iż zastrzega sobie zgłoszenie tego samego wniosku na plenarnym posiedzeniu Sejmu.

Tenże sam poseł Czapiński wniósł ze swej strony, żeby skreślono 1000 zł. z budżetu wyznania katolickiego. W ten sposób Komisja miała za manifestować, że oświadcza się za rozdziałem Kościoła od Państwa. Wniosek ten wobec równości głosów upadł. Zapamiętać sobie trzeba, iż za wnioskiem oświadczyło się 13 posłów i także sama liczba oświadczyła się przeciw wnioskowi czyli innymi słowy wrogowie Kościoła przedstawiają w Sejmie groźną potęgę.

Właściwe nastroje wśród członków komisji budżetowej ujawniły się też w dalszych głosowaniach. Tak upadł wniosek rządu o zwrócenie 147 tys. zł. na zwolnienie w pewnym zakresie od opłat pocztowych korespondencji Kościoła Katolickiego. Dalej na wniosek socjalistycznego posła Duboisa skreślono 40 tys. zł. na katolicki uniwersytet w Lublinie, natomiast uchwalono aż 110 tys. zł. na wstępne prace organizacyjne uniwersytetu ukraińskiego we Lwowie.

Wszystkie wyżej wymienione szczegóły niech będą dla społeczeństwa katolickiego wyraźnym ostrzeżeniem tych czasów, jakie jeszcze przyjdą. Posłowie Kalinowski, Czapiński i Dubois okazali się godnymi kompanami bolszewickich bezbożników. Nie zastanawiają się tylko w swem zaciekrzawieniu nad skutkami, jakie walka religijna w Polsce spowodować może.

Groźące krajowi niebezpieczeństwo zrozumiał katolicki Episkopat polski. W dniach od 21-23 bm. obradowali w Warszawie arcybiskupi i biskupi polscy i stwierdzili, że walka z Kościołem Katolickim w Polsce została zapoczątkowana i że Kościół do walki tej stanie przygotowany, ufny w pomoc Bożą i w poczucie zwycięstwa.

Stwierdzamy, iż w tej walce cały naród polski stanie za swymi biskupami. Na bolszewickie praktyki nie ma w Polsce miejsca. Wpływ Kościoła na polskie życie państwowe i społeczne to dla nas gwarancja ładu, spokoju i rozwoju. Tylko pod chrześcijańskim znakiem Krzyża, nakazującym miłość i posłuszeństwo, uchronimy się przed zalewem czerwonej fali.

J. Ch.

Minister Sprawiedliwości Car pozostaje na stanowisku

Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu odrzucono wniosek Klubu Narodowego o votum nieufności

Warszawa, 29. 1. (radjo.) Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu przyjęto w pierwszym czytaniu ustawę ratyfikacyjną do paktu Kelloga, poczem odesłano ją do Komisji.

Główne zainteresowanie budziła sprawa zgłoszonego przez Klub Narodowy wniosku o wyrażenie votum nieufności ministrowi sprawiedliwości Carowi. Minister Car jak wiadomo zaraz po objęciu urzędowania dokonał niektórych przesunięć w wyższym sądownictwie. M.in. usunął Prezesa Sądu Najwyższego p. Seydę. Klub Narodowy domagał się z tego powodu ustąpienia ministra Cara.

W sferach rządowych był wniosek ten swego rodzaju sensacją. Stąd też ławy poselskie były gęsto zajęte. Premier Bartel oświadczył imieniem rządu, że cały gabinet solidaryzuje się z ministrem Carem.

Po dłuższej i burzliwej dyskusji odbyło się głosowanie. Wniosek Klubu Narodowego został zniżoną większością odrzucony. Podkreślić należy, iż ogromna ilość posłów wstrzymała się od głosowania. Wobec takiego wyniku p. Car pozostaje nadal na stanowisku ministra sprawiedliwości.

Wielka panika w Moskwie

Stalin aresztuje członków rządu komunistycznego

Powoli rozpada się potworne dzieło Lenina

Berlin, 28. 1. (radjo.) W sferach partyjnych panuje ogromne zaniepokojenie w związku z coraz bardziej dyktatorskimi posunięciami Stalina, stosującego bezwzględne represje wobec, zdawałoby się, do niedawna dobrze widzianych osobistości.

Wczoraj usunięty został ze stanowiska i poddany pod areszt domowy redaktor „Komsomolskiej Prawdy“.

Aresztowano także kilkunastu działaczy partyjnych w Moskwie, nie mających nic wspólnego z opozycją trockistowską, i popieranym przez

przewodniczącą rady komisarzy ludowych, Rykowa.

Wczoraj zesłano również przeszło 70 aresztowanych opozycyjnych trockistów. Większa część została do kraju zabajkalskiego, część zaś do Nowo-Sybirsk i Turhańska. Wśród wielu innych znany komunista Mdiwani.

O nowych represjach donoszą także z Leningradu. Aresztowano m. in. komisarza forticy kronsztackiej, co wywołało ogromne wzburzenie wśród czerwonych marynarzy. Zarządzenia te były dla Rykowa i jego przyjaciół politycznych zupełną niespodzianką.

Kronika radjowa

Kraków buduje schron przeciwgazowy.

W ub. niedzielę odbyło się w Krakowie zebranie Wojewódzkiego Komitetu Ligi Obrony Powietrznej Państwa. W toku obrad postanowiono wybudować w Krakowie wielki schron przeciwgazowy, gdzieby ludność na wypadek nieprzyjacielskiego ataku gazowego bezpiecznie mogła się ukryć. Za przykładem Krakowa postanowiły pójść także Nowy Sącz i Nowy Targ.

Jeleń powoduje katastrofę samochodową.

Pod Gelsenkirchen wydarzyła się niezwykła katastrofa samochodowa. Oto, gdy auto pewnego kupca przejeżdżało przez las, wyskoczył z gęstwiny na drogę jeleń i wpadł pod koła wozu.

Samochód wywrócił się i roztrzaskał, jednak pasażerowie wyszli, szczęśliwym zbiegiem okoliczności, tylko z lekkimi obrażeniami. Jeleń został zabity na miejscu.

Zima sypie śniegiem jak z rogu obfitości

Z poszczególnych dyrekcji kolejowych nadeszły do Warszawy wiadomości, że w całej Polsce szalały w ciągu niedzieli silne śnieżyce. Najcięższe śniegi opadły w dyrekcji lwowskiej. Śnieg pokrywa pola i tory przeszło metrową powłoką. Wiele linii kolejowych zostało unieruchomionych.

W kraju organizacyi wojskowych.

Poseł Kunczak z austriackiej chadecji wypowiedział w niedzielę na wiecu mowę przeciwko nacjonalistycznej heimwerze i oświadczył, że robotnicy chrześcijańscy utworzą w Austrii własną organizację kojskową pod nazwą „Związek Wolnościowy“.

Podają sobie ręce do zgody.

Z powodu ostatnich zajęć w Hankou groził wybuch zbrojnego konfliktu między Chinami a Japonją. Na szczęście udało się spór załagodzić drogą rokowań tak, że stosunki chińsko-japońskie wróciły do dawnego pokojowego stanu.

Jadą po zasłużoną nagrodę.

Dzisiaj we wtorek wyjechali z Moskwy do Rzymu członkowie ekspedycji ratowniczej z łamacza lodu „Krasin“. Znajduje się wśród nich także słynny Czuchnowski, właściwy wybawca ekspedycji Nobilego. Członkowie ekspedycji stanąć mają przed Komisją śledczą jako świadkowie. Poza tem zostaną za swe zasługi przez króla włoskiego odznaczeni orderami.

Pęknięcie rury wodociągowej w Londynie.

Wczoraj w poniedziałek na jednej z głównych ulic Londynu pękła rura wodociągowa. Kilkadziesiąt piwnic i podziemnych składnic towarowych w ciągu paru godzin znalazło się pod wodą. Zmarnowało się zapasów i materiałów za kilkaset tysięcy funtów szterlingów. Gorączkowa akcja ratunkowa w toku.

Znowu katastrofa autobusowa.

Na szosie, wiodącej z Massagan do Asemmur w Marroko, wywrócił się autobus. Z pomiędzy pasażerów 2 poniosło śmierć, 10 zaś ciężko rannych.

Strzelając na wiwat, poranił 8 osób.

W czasie zabawy w wsi Kucharki pod Bydgoszczą jeden z podchmielonych osobników zaczął z radości strzelać z rewolweru. Skutek był fatalny, gdyż trzy osoby zostały ciężko ranne, zaś lżejsze rany odniosło pięć osób. Sprawcę strzałów aresztowano. (Czy we wsi tej przeprowadzono rewidz za bronią? Red.).

Ilu mieszkańców liczy kula ziemska.

Wedle obliczenia międzynarodowego urzędu statystycznego w Rzymie, ogólna liczba ludności na całej kuli ziemskiej wzrosła od roku 1910 o jedną czwartą i wynosi obecnie 2 miljardy ludzi.

Z cyfry tej przypada na Azję 900 milionów, na Europę 500 milionów, na Amerykę 220 milionów, na Afrykę 150 milionów, na Australję i mieszkańców mórz południowych 7 milionów.

W Europie największą ilość mieszkańców liczy Rosja — 150 milionów. Najgęstsze zaludnienie na świecie wykazuje Japonja.

Co za bigos w tym kotle się ugotuje? ⊗ Afganistanie panuje w tej chwili pięciu królów

Zdezorientowany naród nie wie kogo słuchać

Paryż, 29. 1. (radjo). Poselstwo afgańskie w Paryżu ogłasza, że król Amanullah zdecydował się objąć z powrotem tron afgański. Amanullah utworzył już nowy rząd. Cały szereg plemion złożyły Amanullahowi przysięgę na wierność i wyruszyły do boju pod jego komendą. Taksamo wszystkie poselstwa afgańskie zagranicą uważają za prawowitego władcę tylko Amanullaha.

Afganistan ma piątego króla
Oczekiwane są pod Kabulem zaciekle walki. — Europejczycy na samolotach opuszczają stolicę.

Londyn, 29. 1. (radjo). „Unitet Press” donosi z Indji, że w Afganistanie pojawił się piąty pretendent do tronu. Mianowicie były gubernator Kabulu został w niedzielę obwołany królem Afganistanu. Nowy władca wyruszył już ze swymi zwolennikami na Kabul.

Przewiduje się w najbliższych dniach pod Kabulem zaciekle walki. Dlatego poselstwa zagraniczne w pośpiechu opuszczają niebezpieczną stolicę. Wogóle wszyscy Europejczycy zostaną ewakuowani. Dzisiaj odleciała wczesnym rankiem do Kabulu eskadra angielskich samolotów z Indji celem zabrania Europejczyków.

Za awantury sylwestrowe krwawo się zemścił

Pijany krawiec jednego człowieka zabija a trzech rani.

Gliwice, 29. 1. (radjo). W pewnej restauracji w Ziemienicach pod Gliwicami wczoraj przypołu dniem 22 letni krawiec Kowalik, podpiwszy sobie wydobyl z kieszeni rewolwer i zaczął wokoło siebie strzelać. Ofiarą jego warjactwa padło czterech robotników. Pierwszy z nich, otrzymał postrzał w gardło i po kilku sekundach skonał. Dwóch innych robotników ciężko rannych trzeba było odstawić do szpitala w Gliwicach. Czwartemu robotnikowi Kowalik ustrzelił kciuk w rękę. Dopiero po dłuższej walce udało się awanturnika rozbroić i oddać w ręce policji. Jak się okazuje, Kowalik dokonał swego czynu ze zemsty za kłótnię, którą z swymi ofiarami miał jeszcze w Sylwestra.

Nasi socjaliści niech się uczą od niemieckich

Zakordonowi towarzysze dbają o obronę swego państwa.

Lipsk, 28. 1. (radjo). W czasie wczorajszych obrad niemieckiej partii socjalistycznej zapadły uchwały, dotyczące polityki na najbliższą przyszłość. Partja socjalistyczna uznaje konieczność wzmocnienia obrony Niemiec przez uregulowanie spraw marynarki t. zn. budowę nowych pancerników.

Pozatem socjaliści zapowiadają ostrą walkę z wielkim przemysłem i ziemiaństwem na tle płac robotniczych. Przyrzekają na posiedzeniach parlamentu Rzeszy ogłosić rewelacyjne szczegóły o wyzysku pracowników niemieckich przez wielki kapitał.

Morderstwo na tle zazdrości

Krew nieszczęśliwej ofiary opryskała trzewiki zbrodniarza.

Oberhausen, 28. 1. (radjo). Ub. nocy znaleziono niedaleko Oberhausen we Westfalji w pobliżu t. zw. Rhein - Herne - Kanału 17-letnią Susi Guiseppini w stanie nieprzytomnym. Na twarzy dziewczęcia widniały liczne cięcia nożem, płuca zaś były 3 krotnie przebite.

Dziewczynę odstawił do szpitala, gdzie wkrótce potem zmarła. Przed śmiercią Susi zeznała, że ohydny czyn dokonał na niej niejaki Kriegel. Powodem miała być zazdrość.

Niezadługo potem udało się dedektywom Kriegela ująć. Stwierdzono też, że od miejsca czynu do kanału prowadziły krwawe ślady odpowiadające śladom Kriegla. Morderca wreszcie przyznał się że udał on się do kanału, aby obmyć ze krwi swoje trzewiki.

Nasi bracia z za Oceanu podziwiają nasz hart, naszą energję żywotną i nasz rozmach

Depesza Prezesa Związku Polaków w Ameryce

New York, 28. 1. (radjo). Prezes Związku Polaków w Ameryce przez radiostację nowojorską, nadesłał depeszę do Polski, w której dziękuje rządowi i Narodowi Polskiemu za serdeczne przyjęcia wycieczki Polonii amerykańskiej.

Prezes p. Sypniewski wyraża swój podziw i podziw wszystkich członków wycieczki, które bały w Polsce, dla rozmachu gospodarczego, postępu wysiłków Narodu Polskiego nad odbudowę gospodarczą kraju o własnych siłach i zana-

Anglja nie miesza się do sporu afgańskiego.

W poniedziałek dnia 26 bm. angielski minister spraw zagranicznych Chamberlain przemawiał w Izbie Gmii na temat stosunków w Afganistanie. Minister oświadczył, że rząd brytyjski wystrzegł się jak najskrupulatniej jakiegokolwiek wmięszania się do afgańskiego sporu, będącego ściśle wewnętrzną sprawą Afganistanu. Jedyną ingerencją Anglii było to, że samoloty angielskie wywoziły Inayatullaha na jego wyraźną prośbę z Kabulu do Peszawaru. W Brytanii zajmuje wobec wydarzeń afgańskich stanowisko wyczuwające.

Pan Minister Pracy i Opieki Społecznej chyba zaradzi Na G. Śląsku zanosi się na wielki strajk górników

Chcą go poprzeć także metalowcy

Katowice, 29. 1. (radjo). W górnictwie górnośląskim nastąpiło wypowiedzenie umowy zbiorowej. Przedstawiciele robotników domagają się podwyżki płac. Rozpoczęły się już rokowania między związkami górników a właścicielami kopalń i to pod przewodnictwem reprezentantów Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Właściciele kopalń oświadczyli, że wygórowane żądania robotników bezwzględnie odrzuca. Znowu robotnicy zagrozili strajkiem.

Katastrofy śnieżne w Jugosławii

Zginęło kilka osób. — Kilkanaście domów zasypanych.

Berlin, 28. 1. (radjo). W uzupełnieniu podanych przez nas wczoraj wiadomości o wielkich burzach śniegowych w Jugosławii radjo donosi że na drodze z Białogrodu zasypała śnieżycą autobus, w którym znajdowało się kilkunastu pasażerów. Kilku z nich zostało uduszonych.

Na 35 kilometrów od Białogrodu, śnieżycą zasypała kilkanaście chat wiejskich.

Z Białogrodu wyruszyły ekspedycje ratunkowe.

Czterdziestu urzędników pocztowych

runęło z balkonem na ulicę.

Turyń, 28. 1. (radjo). W niedzielę odbywało się w Turynie poświęcenie pomnika ku czci poległych we wojnie żołnierzy. Po akcie poświęcenia nastąpiła uczta w jednej z restauracji, położonej na piętrze. 40 urzędników pocztowych, biorących udział w tej uczcie zajęło miejsce na balkonie.

W pewnej chwili pod ciężarem znajdujących się na nim osób balkon się oberwał i runął razem z 40 pocztowcami na ulicę. Wszyscy 40-tu odnieśli mniej lub więcej ciężkie obrażenia.

Wielki pożar w fabryce

5 osób rannych i kilkanaście milionów strat.

Paryż, 28. 1. (radjo). Z Paryża donoszą drogą telegraficzną, iż w Walencji wybuchł wielki pożar w fabryce kapeluszy, który pochłonął większą część fabryki oraz prawie wszystkie zapasy materiałów.

Przy akcji ratunkowej poparzyło się ciężko pięć osób, straty zaś spowodowane pożarem wynoszą kilkanaście milionów franków.

Przyczyną pożaru nie ustalono. Policja tajna Paryża, prowadzi dochodzenia.

Ściana płonącego gmachu zasypała kilkanaście osób

Grozą przejmująca katastrofa w Berlinie

Berlin, 29. 1. (radjo). Wczoraj wieczorem wybuchł w Alt-Stralau, jednym ze wschodnich przedmieść Berlina, z przyczyn dotąd niewyjaśnionych wielki pożar w pewnej fabryce wyrobów drzewnych.

Ogień powstał w składnicy fornierów, skąd z błyskawiczną szybkością przeniósł się do biur i innych lokalów przedsiębiorstwa. Wnet wniósł się z parteru na pierwsze piętro, stamtąd na drugie i trzecie.

Przybyła straż pożarna okazała się bezradna. Łatwopalne materiały drzewne płonęły jasnym, pryskającym płomieniem.

W pewnej chwili przyglądającym się tłumom groza odjęła wszelką nad sobą władzę. Oto część budynku zaczęła trzeszczeć i się chwiać. Czynniki przy ratowaniu strażacy próbowali uciec przed kołyszącymi się w powietrzu a rozżarzonymi do ozerowności belkami żelaznymi. Lecz niestety nie zdążyli.

Wysoka ściana z ogromnym trzaskiem i rumotem załamała się i runęła na ziemię. Z podd ku py gruzów rozległy się błagalne wołania o pomoc. Zasypanych zostało kilkanaście osób.

Na razie wydobyto z pod rumowiska 3 strażaków i 3 osoby cywilne, wszystkich ciężko rannych.

Świetne zwycięstwo polskich narciarzy

Zdobyli mistrzostwo Rumunii i złoty puchar rządu rumuńskiego.

Bukareszt, 28. 1. (radjo). Zakończyły się tu międzynarodowe zawody narciarskie o mistrzostwo Rumunii. Drużyna polska odniosła w 2 i 3 dniu zawodów dalsze wspaniałe zwycięstwa. W biegach pierwsze miejsce zdobył Polak Jankosz, zyskując 340 punktów, w skokach był pierwszym również Polak Rzutkowicz, taksamo Rzutkowicz uzyskał pierwsze miejsce i trzecie miejsce zajęli przeważnie Polacy, bijąc Czechów i Rumunów. Mistrzostwo Rumunii przypadło Polakom i książę regent Michał wręczył Rzutkowiczowi złoty puchar rządu rumuńskiego.

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej usiłuje ze wszelką cenę nie dopuścić do strajku. O ile nie dojdzie między właścicielami kopalń a górnikami do ugody, wówczas zamierza ministerstwo wydać własne orzeczenie obowiązujące obie strony.

Wczorajsze posiedzenie Związku Metalowców Górnośląska obradowało nad sytuacją w górnictwie i oświadczyło się, że popiera akcję Związku Górników a w razie strajku górników bezwzględnie go poprze.

Mrozy i głód strasznym doradcą

Krwawy krzyk ludności ukraińskiej.

Berlin, 28. 1. (radjo). Z Kowna nadchodzą, wiadomości, iż na Ukrainie sowieckiej szerzy się głód.

Mrozy i głód wzmagają cierpienia ludności ukraińskiej, która chwytła z broń, cepy i widły, morduje komisarzy bolszewickich i dopuszcza się rabunków. — W tych dniach znów zamordowano kilkunastu komisarzy.

Rozruchy na Ukrainie przybierają z dnia na dzień na sile. W Moskwie panuje z tego powodu wielkie zaniepokojenie.

Przednówek się zbliża, a w Rosji brak chleba

Urzędowa zbiórka skończyła się fiaskiem.

Moskwa, 29. 1. (radjo). Wczorajsza wieczorna prasa wyraża żywe zaniepokojenie z powodu niepowodzenia akcji zbierania zboża. Przez 25 dni stycznia zebrano o 50 procent zboża mniej jak liczone. Chłopi zboże ukrywają i nie chcą go oddać. Przyczyna zdaniem prasy tkwi w tem, że chłopi nie otrzymują wzamian za zboże dostatecznej ilości towarów przemysłowych a także w ogromnej różnicy między cenami rządow. a rynkowymi. Wysłannikom rządowym skupują zboże przed nosem handlarzy prywatni. Nawet partyjne kooperatywy oddają zboże chętniej kupcom niżeli rządowi. Miastom rosyjskim grozi katastrofa głodu i w kołach sowieckich spodziewają się rozruchów.

Pułkownik Byrd odkrył nową wyspę niedaleko Bieguna Południowego.

Nowy Jork, 29. 1. (radjo). Od pułk. Byrda, badającego okolice Bieguna Południowego, nadeszła depesza iskrowa, iż wczoraj w poniedziałek przelatując nad Ziemią króla Edwarda VII. odkrył w dość bliskiej od Bieguna odległości nową wyspę, otoczoną 14 drobniejzemi wysepkami.

KRONIKA TUCHOLSKA

Tuchola, dnia 29 stycznia 1929 r.

Z Koła Niższych Pracowników Poczty.

Ubiegłej niedzieli odbyło się w lokalu Browaru doroczne walne zebranie tutejszego Koła Związku Niższych Pracowników Poczty. Obrady zajął prezes p. Grzywacz. Marszałkiem walnego zebrania obrano p. Suchomskiego, który też przeprowadził wybór nowego zarządu. Prezesem został ponownie wybrany p. Grzywacz, zastępcą p. Suchomski, sekretarzem p. Szewin, zastępcą p. Głazik, skarbnikiem p. Prochowski, zastępcą p. Polaszek, rewizorzy kasy pp. Zmich, Deja i Bloch zastępcami pp. Jankowski i Grochulski.

Ze sprawozdań członków zarządu wynika iż w ciągu roku sprawozdawczego odbyło się 12 zebrań urzędowo i wieczorek; Koło liczy 37 członków.

Z nożem na przyjaciela.

W ubiegły poniedziałek późnym wieczorem doszło na ulicy do zatargu pomiędzy dwoma tutejszymi obywatelami. Od słów doszło do rękoczynów i to nawet krwawych, bowiem jeden uderzył swego przeciwnika nożem, zraniwszy go. Po tej sprawie spisano z zającia protokół.

W przededniu balu młodzieży kupieckiej.

W sobotę dnia 2 lutego br. urządza miejscowe Tow. Młodzieży Kupieckiej swoją doroczną zabawę zimową. Odbędzie się bal maskowy, o którym już dziś mówi prawie całe miasto. Bal odbędzie się na sali hotelu „Du Nord”. Tow. przygotowało dla najlepszych masek kilka cennych nagród.

Wieczornica Koła Przyjaciół Harcerzy.

Przed niedawnym czasem powstało w Tucholi Koło Przyjaciół Harcerzy, które wzięło sobie za zadanie sprawienia tutaj harcerstwu namiotu, oraz zorganizowania w powiecie kolonii obozu letniego. Przewodniczącym Koła jest inspektor szkolny p. Zdek, komendantem hufca prof. Nowaczyk, sekretarzem jest p. Warczak, skarbnikiem p. Maćkowski. Opiekunami drużyn są pp. Wandtke i Gliński.

Idea harcerska poczyna zapuszczać korzenie na wsi; np. w Iwcu, dzięki zabiegom tamtejszej nauczycielki, powstała myśl zorganizowania drużyny. Miejscowe Koło dąży do założenia obozu letniego; wyposażenia w czasopisma i potrzebne przyrządy. By powiększyć fundusz na ten cel urządziło Koło ubiegłej niedzieli, na sali hotelu „Du Nord” wieczornicę o urozmaiconym programie.

Na całość wieczornicy składały się przemówienia wstępne jednego z harcerzy, popis na skrzypcach przy akompaniamencie fortepianu, „Przy ognisku” sceny ze śpiewami i tańcami, Stary Kocura, gawędę harcerską, „dziad i baba” inscenizacja wiersza Kraszewskiego a na koniec odśpiewali harcerze dwie piosenki harcerskie „Wszystko co nasze” i „Pod liliją znakiem”. Po wieczornicy nastąpiła zabawa, podczas której przygrywał zespół p. Szyszkiewicza z Chojnic. Polonez w czasie zabawy wyprawał p. prof. Celewicz z p. Maćkowską.

Eksplzja zapchanego pieca.

W jednym z mieszkań przy ulicy Świeckiej rury odchodowe, były zapchane sadzami przez co nastąpiła eksplozja pieca, który rozpadł się w

gruzy, a w dodatku byłby przytem jeszcze pozabawil życia obok w wózku śpiące dziecko gdyby nie to że wózek był nakryty, tak iż odłamki rozpadającego się pieca zostały na nakryciu wózka.

Targowica Miejska w Poznaniu.

Poznań, dnia 27 I. 1929.

Płacono za 100 kg. żywej wagi.

Cieleta :

b) najprzedniejsze cieleta tuczone	160—170
c) średnio tuczone cieleta i najprzedniejsze ssaki	150—154
d) mniej tuczone cieleta i dobre ssaki	140—144
e) liche ssaki	130—134

Gleńda Płodów Rolnych w Poznaniu

Warunek: bandel hurt. fr. st. załad. ładunki waga dostawa zarz. za 100 kg. w 1929 r.

Zyto	33,00—33,50
Pszonica	40,75—41,75
Jęczmień przemysłowy	32,50—33,50
Jęczmień brow.	34,00—36,00
Owies	30,50—31,50
Mąka z. 70% wł. work.	—46,50
Mąka p. 65% wł. work.	58,00—62,00
Grosz pelny	44,00—47,00
Grosz Victoria	62,00—67,00
Grosz f.	55,00—60,00
Peluszka	37,00—39,00
Wyka latowa	39,00—41,00

Przetarg.

Państw. Urząd Budownictwa Nziemnego w Chojnicach niniejszym ogłasza publiczny przetarg pisemny na budowę domu mieszkalnego i budynku gospodarczego dla sekretarza w Nadleśnictwie Lipowa pow. tucholski. 235

Słone kosztorysy i warunki przetargowe są do nabycia za opłatą 4—zł. w kancelarii Państw. Urzędu Bud. Nziemnego w Chojnicach, Dworkowa 8, dokąd uprasza się również nadsyłać oferty w zalakowanej kopercie z odpowiednim napisem z dołączeniem kwitu Kasy Skarbowej na złożone wadium w wysokości 5 proc. oferowanej sumy.

Otwarcie ofert nastąpi we wtorek, dnia 12 lutego 1929 r. o godz. 10-tej przy ewtl. obecności ubiegających się o powyższe prace.

Urząd zastrzega sobie prawo wyboru oferenta niezależnie od zaofiarowanej najniższej sumy.

Wszelkich informacji udziela Państw. Urząd Budownictwa Nziemnego w Chojnicach, gdzie też są wyłożone do przejrzania rysunki w godzinach urzędowych 8—15.

Chojnice, dnia 25. stycznia 1929 r.

Państw. Urząd Budownictwa Nziemnego.

Ogłoszenie

Państwowe Nadleśnictwo Gieldon
sprzeda na publicznej licytacji dnia 12. lutego 1929 r.
drewno opałowe

z rewiru Ostrowo. 23
Licytacja odbędzie się w lokalu Pana Jankowskiego w Męcikale punktualnie o godz. 9. rano.
Płacić należy zaraz.

Państwowy Nadleśniczy.

Losy do IV. klasy 18. Lot. Państwowej
nadeszły,

ostatni termin zmiany 4. lutego br.
Kolektura A. Kunowskiego, Chojnice
Dworkowa 17. Tel. 243.

Farba

do obuwia skózanego
i wyrobów skórzanych

Wilbra

w najmodniejszych kolorach
poleca

Bracia Hubert J. Hubert Chojnice Pom.
Drogerja Handel Farb.

KINO NOWOSCI

We wtorek i srode 29 i 30 bm. o g. 8-15
Nadzwyczajnie interesujący i sympatyczny obraz!

Miłość maturzysty

(Primererliebe)

Wzruszający dramat z życia młodzieży szkolnej, który w całym cywilizowanym świecie wzbudził kolosalne zainteresowanie. W rolach głównych: **Greta Mosheim i Wolfgang Zilzer** 232

Młodzi i starsi, rodzice i dzieci, a specjalnie sfery inteligencji i pedagogów powinni obraz ten widzieć.

Ceny zwykłe :

Tanio! **Towary futrzane** Tanio!

Po sezonie

znacznie niższe ceny.

Sprzedaz i wykonanie futer dla pań i panów.
Wielki wybór podszewek futrzanych, skórek futrz. czapek, koców, kołnierzy, kamizelek, peleryn i futrzanych worków na nogi.
Dogodne warunki spłaty.

Pracownia dla przeróbek futer.

O. Weiland

Chojnice, Tel. 188. Gdańska 3.
Kuśnierswo, Dworkowa 10.

Czytajcie Dzien. Pomorski.**Przetarg przymusowy**

Dzisiaj we wtorek, dnia 29. o godz. 14.00 sprzedam na podwórzu spedytora Nowackiego najwięcej dającym za gotówkę:

**1 fortepian.
1 bufet.**

Rogowski

Kom. sąd. Chojnice. 238

Przetarg przymusowy

Dzisiaj, we wtorek o godz. 15.00 sprzedam na podwórzu spedytora Nowackiego najwięcej dającym za gotówkę:

1 bufet,
1 kredens,
1 kanapę.

Rogowski

Kom. sąd. Chojnice 237

Polecam po niższych cenach

drewno opałowe,
szczapy po 17.00 zł,
wałki „ 15.00 zł.,
sypalki „ 16.00 zł.

i to suche.
W mieście z dostawą do domu. 236

**B. Landowski
handel drzewa**
Chojnice, tel. 117.

Uczennica

może się zgłosić. Adres
wskaze eksp. Dzien. Pom.

W wielkiej wsi kościelnej
sprzedam

**skład
modniarski**

wraz z urządzeniem nowo
czesnym pod korzystnymi
warunkami. Gdzie, wskaze
eksp. Dzien. Pom.

Trumny

magazyn mebli i trumien

Fr. Kiedrowski

ul. Człuchowska 6.

ul. Człuchowska 6.

Bacznosc!

W moim specjalnym warsztacie buicków gumow, każdego gatunku wykonuje się wszelkie reparacje szybko i tanio.

L. Frey

mistrz szewski
Szosa Gdańska 20.

**Pokoju
umeblowanego**

lub dwóch z urządzeniem
kuchni, poszukuje mężczyz-
na żonaty, od 1-go lutego.
Oferty do eksp. Dz. Pom.
pod „Pokój”.

**Pokój
umeblowany**

do wynajęcia. 228
Angulicka 3 pert. pr.

**Pokój
umeblowany**

od 1. II. do wynajęcia. 234
Warszawska 13 II.

Posługaczki

na czas przedpołudnio-
wy poszukuje zaraz.
Zgł. do eksp. „Dziennika
Pomorskiego”.

Służąca

potrzebna zaraz. 230
Dworkowa 20
w skł dzie.

Uczewa

dziewczyna

może się zaraz zgł. się 229
L. Grzybowski
Gdańska 10.

Jak i wybicia do trumien

wykonanie rel. pwszorzędne,
mam stale na składzie po
miarkowanych cenach

Fr. Kiedrowski

ul. Człuchowska 6.

ul. Człuchowska 6.